

Jaarverslag 2014 Voorzittersoverleg BC, KNR en KLOKK

Voorzittersoverleg

Sinds oktober 2013 komt het Voorzittersoverleg maandelijks bijeen. Doel van dit overleg is het systematisch volgen van de uitvoering van de adviezen uit de 0-meting. Daarnaast is het een belangrijk platform voor de voorzitter van de BC, namens de bisschoppen, en de voorzitter van de KNR, namens het bestuur van de KNR, om met de voorzitter van KLOKK, als vertegenwoordiger van de slachtoffers, relevante onderwerpen te bespreken die de regelingen betreffen die BC en KNR hebben getroffen binnen het kader van de behandeling van klachten van seksueel misbruik en het voorkomen ervan. In het Voorzittersoverleg wordt niet gesproken over individuele zaken. Daar is de Contactgroep onder leiding van Mgr. Van de Hende voor ingesteld.

Vanaf januari 2014 het Voorzittersoverleg wordt van het overleg een kort verslag gemaakt, dat wordt gepubliceerd op de sites www.RKKerk.nl en www.KNR.nl.

Aanloop naar 2014

Op 16 december 2013 hebben de voorzitters van BC en KNR in de landelijke en regionale pers een oproep gedaan aan slachtoffers van seksueel misbruik om zich te melden. Dit in het licht van de toen aangekondigde einddatum van 1 juli 2014. Conform de 0-meting is het belangrijk om de einddatum tijdig en transparant kenbaar te maken.

Naast deze oproep hebben de voorzitters tevens gevraagd, eenieder die over mogelijk steunbewijs beschikt, dit ook te melden. Tevens hebben zij een oproep gedaan om in lokale gemeenschappen een zwijgcultuur te doorbreken en slachtoffers niets in de weg te leggen om hun klacht in te dienen, maar hun juist daarbij alle hulp te bieden om geen leed toe te voegen aan het ernstige leed dat zij reeds als gevolg van het seksueel misbruik hadden te verduren.

Januari 2014

In januari wordt teruggekeken op de (positieve) berichtgeving in de media n.a.v. de oproep. Met het Meldpunt is gesproken over de te verwachten extra meldingen en klachten. Tevens is gekeken naar de voortgang van de lopende meldingen en klachten. Dit is teruggekoppeld naar het Voorzittersoverleg. In het januari-overleg wordt een groot aantal adviezen uit de 0-meting als “afgedaan” bestempeld. Dit gebeurt altijd op basis van een met argumenten omkleed voorstel.

Er is lang stil gestaan bij het punt van het dejuridiseren. Dit is een aandachtspunt.

Februari 2014

In februari vindt er een kennismaking plaats van de voorzitters van BC en KNR met de Raad van Toezicht van KLOKK. Een belangrijk punt is de hulpverlening. De dialoog leidt tot een aantal belangrijke suggesties aan de voorzitters van BC en KNR. Die zullen deze meenemen in het overleg met B&T. Er wordt afgesproken om deze vruchtbare dialoog halfjaarlijks voort te zetten.

In het Voorzittersoverleg wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de Gedragscode en de nieuwe klachtenregeling Regeling Grensoverschrijdend Gedrag, die na de einddatum in werking zal treden. Deze code gaat gelden voor allen die binnen of voor de bisdommen, ordes en congregaties werkzaam zijn. Deze Gedragscode sluit aan bij wat in het maatschappelijk verkeer gangbaar is. Seksueel misbruik dat strafbaar is, wordt onverwijld gemeld aan politie en OM.

Maart 2014

De voorzitters van BC en KNR willen graag een nadere kennismaking met de voorzitters van VPKK en MCU. Daartoe wordt een overleg georganiseerd met de voorzitters van de slachtofferorganisaties: VPKK, MCU en KLOKK. In dit overleg wordt ingegaan op het doel en de resultaten van de 0-meting. Ook wordt lang gesproken over hulpverlening.

Tevens wordt de uitdrukkelijke oproep gedaan dat slachtoffers zich voor 1 juli 2014 melden en, indien gewenst, een klacht indienen. De einddatum is ingesteld op advies van de 0-meting.

April 2014

Het Voorzittersoverleg heeft de voorzitter van het Platform Hulpverlening uitgenodigd om met hem van gedachten te wisselen over de geboden hulpverlening. Het belang dat het Voorzittersoverleg hecht aan excellente doorverwijzing wordt door deze betrokkenheid onderstreept. (n.b. het Platform Hulpverlening doet over het algemeen niet zelf de hulpverlening, maar verwijst slachtoffers met name door naar ter zake deskundige hulpverleners. Vandaar de term “excellente doorverwijzing”.)

Mei 2014

Op verzoek van KLOKK is er bij een groot aantal congregaties en ordes navraag gedaan over het nog beschikbaar zijn van steunbewijs mogelijk afkomstig uit pastorale gesprekken die oversten met slachtoffers hebben gevoerd. Tevens is gevraagd hoe de afgelopen jaren met steunbewijs is omgegaan. In het voorzittersoverleg is hiervan verslag gedaan. Het belang van het vinden van mogelijk steunbewijs wordt door KLOKK benadrukt en gethematiseerd.

In het Voorzittersoverleg is uitgebreid stilgestaan bij mediation als werkwijze. De voorzitters van BC en KNR achten het een goede zaak dat B&T –op verzoek van KLOKK- naast de behandeling van klachten door de Klachtencommissie ook mediation aanbiedt. Uitgangspunt van mediation is de wederzijdse vrijwilligheid om hieraan mee te doen. Dit in tegenstelling tot de behandeling van de klacht door de Klachtencommissie, die als onafhankelijk orgaan de klachten onderzoekt en waarvoor een kerkelijke instelling altijd dient te verschijnen.

Een punt van aandacht is dat –volgens de formele gedragsregels- mediation en arbitrage strikt gescheiden dienen plaats te vinden.

In het Voorzittersoverleg wordt stilgestaan bij de einddatum. Op 20 mei wordt wederom via de websites een oproep aan de slachtoffers gedaan om, indien men dat nog niet heeft gedaan, zich vóór de einddatum alsnog te melden bij het Meldpunt en een klacht in te dienen. Een korte beschrijving van enkele regels volstaat. (als het klaagschrift maar voor 1 oktober 2014 door de Klachtencommissie is ontvangen). Met instemming wordt deze verlaging van de drempel om klachten in te dienen begroet.

Juni 2014

In juni verstuurt de Minister van Veiligheid en Justitie een brief naar de Tweede Kamer n.a.v. een aantal vragen over de einddatum. De voorzitters van BC en KNR voorzien de Minister van de informatie die hij nodig heeft om de vragen zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden. De Kamer neemt op 26 juni 2014 de motie Van der Steur c.s. aan. Daarin wordt gevraagd om aandacht te hebben voor schrijvende gevallen die men na de einddatum zou willen indienen.

In het Voorzittersoverleg wordt gesproken over de opzet van een Slotactie. Door KLOKK is n.a.v. de uitgevoerde 0-meting de dringende wens geuit om een slotactie uit te voeren m.b.t. de ongegrond verklaarde zaken. Deze wens is besproken binnen de BC en de KNR. Over de denklijnen van de BC en de KNR voor de Slotactie is het Voorzittersoverleg het eens.

Namens de BC en KNR evenals namens de slachtofferorganisaties zullen ervaren vertegenwoordigers in de Adviesraad van het Platform Hulpverlening plaatsnemen.

De onafhankelijke Commissie HEG (geweldszaken) presenteert op 26 juni 2014 haar verantwoording voor haar werkzaamheden aan drs. W.J. Deetman. De ruim 350 door de commissie vastgestelde financiële genoegdoeningen worden aan de slachtoffers aangeboden. Dit betreft een bedrag van in totaal rond 1 mln. euro. De voorzitters van BC en KNR worden geïnformeerd over de Commissie HEG d.m.v. de verantwoording.

Op 27 juni 2014 ontvangen de voorzitters van BC en KNR een brief van de advocaten van VPKK waarin met een kort geding wordt bedreigd m.b.t. de einddatum van 1 juli 2014.

Juli 2014

Op het laatste moment voor de op dat moment geldende einddatum heeft KLOKK nog een aantal klachten ingediend. Voor de rest is het rustig gebleven rond de einddatum van 1 juli. Er is frequent contact (geweest) met het Meldpunt om te vernemen hoe het is gegaan.

Het Meldpunt registreert alle meldingen die vanaf 1 juli 2014 binnenkomen¹.

Eind juli ontvangen BC en KNR een dagvaarding in kort geding van de advocaten van VPKK m.b.t. de einddatum (juli 2014).

---

¹ Door de beslissing van de rechter op 1 oktober 2014 zijn deze zaken door het Meldpunt gewoon in behandeling genomen.

Augustus 2014

Vorbereiding van het kort geding.

September 2014

18 september 2014 zitting kort geding. Contact met het Meldpunt over het aantal nieuwe klachten. Dit blijkt in juli en augustus zeer beperkt te zijn.

Oktober 2014

Uitspraak van de rechter op 1 oktober 2014. Deze houdt in dat de rechter de einddatum vaststelt op 1 mei 2015. In de BC en KNR wordt bepaald, conform de overeenstemming tussen de advocaten van VPKK en die van BC en KNR, dat er geen hoger beroep en geen bodemprocedure worden ingesteld.

Alle aandacht moet nu worden gericht op het optimaal faciliteren van B&T opdat het mogelijk blijft om tot 1 mei 2014 klachten in te dienen bij het Meldpunt. B&T pakt dit voortvarend op.

De komst van de Adviesraad van het Platform Hulpverlening, conform een advies uit de 0-meting, versterkt de gedachtewisseling over het aanbod van de hulpverlening. Het Voorzittersoverleg volgt dit met grote belangstelling.

In het Voorzittersoverleg wordt ook gesproken over de archieven m.b.t. seksueel misbruik en geweld. Het is wenselijk dat er sprake is van een gecoördineerde archiefaanpak. Goede archivering kan belangrijke wetenschappelijke inzichten opleveren. Te denken valt aan het aanscherpen van het hulpaanbod. Hierover moeten nog nadere afspraken worden gemaakt.

November 2014

Op 10 november vindt voor de tweede keer een overleg plaats van de voorzitters van BC en KNR met de Raad van Toezicht van KLOKK. Na een terugblik op een roerig jaar wordt een groot aantal punten in alle openheid besproken.

In het Voorzittersoverleg wordt op basis van informatie van het Meldpunt geconstateerd dat het aantal meldingen beperkt is. De klachtbehandeling blijkt met voortvarendheid plaats te vinden.

December 2014

Op 2 december 2014 vindt een overleg van een groot aantal oversten van congregaties en ordes met het bestuur van KLOKK plaats. Centraal staan punten als het bespreken van best practices en het nog kunnen traceren van steunbewijs uit pastorale gesprekken van oversten met slachtoffers. Het is wederzijds een open gesprek ten einde elkaar zo goed mogelijk te informeren.

In het Voorzittersoverleg wordt teruggekeken op het gesprek d.d. 24 november 2014 van de voorzitters van BC en KNR met de Minister van Veiligheid en Justitie en de monitor van het misbruiktraject, drs. W.J. Deetman. N.a.v. dit gesprek meldt de Minister in een brief (d.d. 17 december 2014) aan de Tweede Kamer dat:

- de Monitorrapportage van de heer Deetman door de uitspraak van de voorzieningenrechter pas na 1 mei 2015 zal verschijnen;
- ook de door BC en KNR eerder toegezegde slotactie hierdoor wordt opgeschoven. Over de definitieve invulling moeten BC en KNR nog beslissen;
- dat met de commissie HEG uitvoering is gegeven aan de wensen van de Tweede Kamer om ook iets te doen aan de slachtoffers van geweld, die zich hadden gemeld. De Minister geeft op hoofdlijnen de resultaten van de commissie HEG weer (op basis van het persbericht waarmee de werkzaamheden van de commissie zijn afgerond);
- de klachten tot 1 mei 2015 kunnen worden ingediend. "De instroom van klachten vanaf 1 juli 2014 is beperkt. Na de uitspraak in kort geding is geen sprake geweest van een toename van het aantal meldingen. Door de verminderde instroom van zaken is afbouw van de organisatie noodzakelijk, maar er is voldoende capaciteit om een voortvarende behandeling van lopende en nieuwe klachten te realiseren."

De Minister doet aan het eind van zijn brief nog twee interessante observaties:

- "De voorzitters van de BC, de KNR en de slachtofferorganisatie KLOKK hebben maandelijks een constructief voorzittersoverleg."
- "Gelet op het voorgaande kan ik vaststellen dat door de kerkelijke autoriteiten rekening is gehouden met hetgeen door Uw Kamer in dit dossier naar voren is gebracht en dat met voortvarendheid uitvoering is gegeven aan een regeling voor slachtoffers van geweld. Vanaf 1 mei

2015, vijf jaar na de start van het onderzoek van de commissie Deetman, kan dan een balans worden opgemaakt.”

Vooruitzicht 2015

Binnen het Voorzittersoverleg zal ook in 2015 uitgebreid aandacht worden geschonken aan onderwerpen als:

- de adequate doorverwijzing naar hulpverlening (ook vanaf 1 mei 2015);
- verruiming van de inspanningen om een adequaat hulpaanbod beschikbaar te maken;
- het stimuleren dat degenen die een klacht willen indienen dat ook doen bij het Meldpunt voor de einddatum van 1 mei 2015;
- ondersteuning in het proces van klachtindiening (zeker bij zware en complexe zaken);
- de invulling van de slotactie (na 1 mei 2015);
- de uitvoering van de (laatste) adviezen uit de 0-meting.